

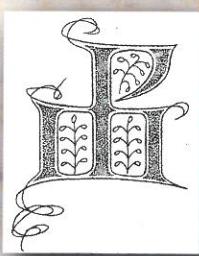
ЛІШЊАРЕ

ԶԱՄԻՆՉՑՄ ՄԵԹՅԱԹՄ ԹԵՑԿԹՅԹՄ ԶԱՄԻՆՉՑՄԱՑՎ

BASILICA
GLASILO DRUŠTVA PRIJATELJA GLAGOLJICE

BROJ 8 DOŠAŠĆE - BOŽIĆ 2004.

ՄԵԹՅԱԿՑՄԱՑՎ - ԵՐԵՎԱՆ Հ. Տ. ՀԵՅՐ Հ

ZAGREB, 2004.

KAZALO

Poštovani čitatelji Bašćine i članovi	4
600 godina glagoljskoga misala Hrvoja Vukčića Hrvatinića (1404. - 2004.)	5
PODNE U MASLINIKU	7
Što je glagoljica?	7
Hrvatski prvotisak – Misal po zakonu rimskoga dvora, 1483.,	8
Tko si ti?	9
HIMAN	
(Utorkom u Došašću, iz Časoslova Naroda Božjega)	10
Oči s betlehemskih pašnjaka	11
Molitve koje i danas molimo	
Vjerovanje	12
Poslovice i izreka	13
Tri ujutro četiri navečer	14
Pri svetom kralju	15
1909.	16
Otac i sin	16
Više smijeha, više zdravlja	17

ISSN 1330-366X, Bašćina (Zagreb)

List je oslobođen plaćanja poreza na promet temeljem Mišljenja Ministarstva kulture i prosvjete Republike Hrvatske od 25. siječnja 1994.

Izdavač: Društvo prijatelja glagoljice - Zagreb, Strossmayerov trg 4, Matica hrvatska
uredništvo: Vlatko Bilić, Josip Bratulić, Vladimir Ćepulić, Stjepan Damjanović, Biserka Draganić, Mato Marčinko,
Narcisa Potežica, Marijana Tomić, Julija Vojković, Darko Žubrinić

Glavni i odgovorni urednik: Vladimir Ćepulić

Fax. 01/ 6129-946

Rukopisi se ne vraćaju

Slika na naslovnoj strani

Слава Јадрану
и Ђурђевдану
Србима
и Србима
• Ђ. •

Čestit Božić

i sretno Novo Ljeto

2005.

А	Б	В	Г	Д	Е	Ђ	З	Ћ	Џ
A	B	V	G	D	E	Ž	Z	Ć	Đ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	
И	Ј	Ћ	Љ	Џ	Ћ	Ћ	Ћ	Ћ	Ћ
(I)	J	Đ	Lj	đ	ć	ć	ć	ć	ć
10	20	30	40	50	60	70	80	90	
Ћ	Ѡ	Ѽ							
R	S	T	U	F	H	(OT)	Ć,Šć	C	
100	200	300	400	500	600	700	800	900	
Ѡ	Ѽ	Ѡ	Ѽ						
Ć	Š	poluglas	JA;I;E	Ju					
1000	2000	3000					J		

*Poštovani čitatelji Bašćine i članovi
Društva prijatelja glagoljice,*

pozdravljam sve vas pred kojima je novi broj naše *Baćine*. Sada na kraju ove godine dijelim s vama radost i sretna sam da je napokon izašao još jedan broj našeg časopisa. Naravno, u prvom redu treba zahvaliti svima koji sudjeluju svojim prilozima u časopisu i uređuju ga. Divno je što ovaj časopis živi usprkos materijalnim poteškoćama. Hvala još jednom svima koji su na bilo koji način pomogli.

U međuvremenu, od izlaženja prošlog broja, održana je redovita godišnja, ujedno i izborna skupština *Društva prijatelja glagoljice* 25. veljače 2004. u velikoj dvorani Matice hrvatske. Dosadašnji predsjednik dr. Darko Žubrinić i tajnik Milan Paun podnijeli su izvješća o radu u proteklom razdoblju istaknuvši da je do sada bilo održano 110 tribina.

Na ovoj skupštini svečano su proglašeni i novi počasni članovi *Društva prijatelja glagoljice*, a to su akademik *Anica Nazor*, ravnateljica *Staroslavenskog instituta* i dr. *Dragica Malić* iz *Instituta za jezik*, te su im uručena pismena priznanja.

Ujedno je na godišnjoj skupštini izabrano novo ravnateljstvo Društva prijatelja glagoljice u sastavu: *Durđa Arbutina, Stjepan Bahert, Vlatko Bilić, Biserka Draganić, Davor Đurinović i Slobodan Mavar*, dok je za predsjednicu Društva prijatelja glagoljice izabrana mr. sc. *Narcisa Potežića*.

Kao i u mnogim prilikama dosada, nastupio je *Mješoviti pjevački zbor Društva prijatelja glagoljice Bašćina* pod ravnanjem fra *Izaka Špralje*. Treba podsjetiti da će naš *Zbor* početkom 2005. godine proslaviti desetu obljetnicu postojanja i uspješnog djelovanja pa ovom prigodom unaprijed upućujem srdačne čestitke.

Na kraju sve članove *Društva prijatelja glagoljice* pozivam na suradnju u ostvarivanju našega zajedničkog cilja, a to je promicanje glagoljice, te u ime ravnateljstva *DPG* želim blagoslovljene božićne blagdane i sretnu Novu 2005. godinu !

Predsjednica Društva prijatelja glagoljice

Mr. sc. Narcisa Potežica

Dragi čitatelji!

Pred Vama je osmi broj "glagoljaškoga" lista *Bašćine*. U njemu se izmjenjuju latinični i glagoljički tekstovi u skladu s našim geslom - latinicom o glagoljici, a glagoljicom o bilo čemu. Tako uz članke o glagoljskoj baštini i originalne glagoljaške tekstove donosimo više kratkih tekstova, proznih i pjesama, prepisanih u glagoljicu.

Želimo Vam ugodno druženje s našom *Bašćinom*

Vladimir Ćepulić, urednik

(i to isto glagoljicom :)

ՊԵԲԻԳ ՑՑՍՀԱՄՄԱՐՑ!

მწერლები და განვითარებული სახელმწიფო და რესპუბლიკური სამსახურები

ერთობლივ შემოსიგა, მცირევა.

600 godina glagoljskoga misala Hrvoja Vukčića Hrvatinića (1404. - 2004.)

Marica Čunčić

Hrvatinići se spominju u jednoj ispravi Karla II. od 14. 7. 1299. kao *Hrovatinus comes*. Najmoćniji od njih je vojvoda Hrvoje Vukčić Hrvatinić, pristaša napuljskih kraljeva Karla Dračkoga i Ladislava Napuljskoga. Iz njihova anžuvinskoga grba uzeli su Hrvatinići ljljane poput bosanskih i drugih europskih kraljeva.

Hrvanje se popeo do velike političke moći i ugleda svojom vjernošću bosanskim kraljevima. Kralj Ostoja dopušta mu da osvaja dalmatinske gradove pod zastavom napuljskoga kralja. Zbog vjernosti iskazane kralju Ladislavu i njegovu ocu Karlu Dračkome, Ladislav u Gaeti 1391. poveljom potvrđuje vojvodi Hrvoju i njegovu bratu Vuku Vukčiću banovinu kraljevine Dalmacije i Hrvatske.

Pakon što je Žigmund u Križevcima pobio hrvatske pleme, Ladislav se oslonio na najmoćnijeg tadašnjeg bosanskog vojvodu Hrvoju koji će, uz pomoć maršala Sicilije i vrhovnoga kapetana napuljske mornarice Alojzija Aldemarisca, uspjeti da svi dalmatinski gradovi izvješe Ladislavovu zastavu. Ostrogonski nadbiskup Ivan Kanižaj krunio je Ladislava 5. 8. 1403. g. u Zadru za hrvatskougarskoga kralja. Prije povratka u Napulj, kralj je uzdigao Hrvoja na veliku čast hercega (dux) grada Splita davši mu u posjed otok Brač, Hvar i Korčulu te ga postavlja svojim jedinim namjesnikom u Hrvatskoj i Dalmaciji. Od toga se vremena Hrvoje naziva u splitskim spomenicima *herceg Spljeta, potkralj (vicerex) Dalmacije i Hrvatske, najveći vojvoda bosanski i knez donjih strana*.

Dzbog bogumilstva, za hercega katoličkoga grada Splita, naručili su crkveni dostojanstvenici za njega misal koji će potvrditi Hrvojevu pripadnost katoličkoj crkvi. Taj glagoljski misal napisan je između 1403. i 1404. godine kad je vojvoda bio na vrhuncu svoje moći. Na kraju misala nalazi se slika Hrvoja preko cijele stranice na bijelom pobedničkom konju.

Isto tako zauzima cijelu stranicu njegov grb s latinskim natpisom: *Arma Hervoiae ducis Spalatensis*. Pisac Butko koji je pisao misal s još nekim pomoćnicima u dosta velikoj žurbi, zapisaо je svoje ime na 139. listu u spomenu živih: *Tu pomeni žive ke hoćb i But'ka piscia*.

Misal je izvanredno lijepo iluminiran. Ima oko 380 živopisnih inicijala i 94 minijature na 243 lista (ili 486 stranica) pergamene. Neki su inicijali prožeti heraldičkim elementima iz Hrvojeva grba, a pozadina u više minijatura pokazuje dijelove Splita: zidine Dioklecijanove palače i toranj sv. Duje. U kalendar su uvršteni sveci koje su štovali Anžuvinci, i sv. Duje, zaštitnik grada Splita. Boje su vrlo dobro sačuvane. Osim sakralnih tema u minijaturama (sveci iz Staroga i Novoga zavjeta, prizori iz Kristova života), ilustrirani kalendar ima slike svakidašnjih poslova.

Bovez je bio optočen dragim kamenjem koje je kasnije nestalo. Izgleda da je zbog tih dragocjenosti i postao plijenom turskih osvajača i dostoјnim darom sultanskoj biblioteci. Još i danas glagoljski misal resi sultansku biblioteku Topkapi Sarayı u Carigradu, samo s nešto skromnijim koricama u tzv. Yildis-uezu iz 19. st.

Prvi ga je zabilježio A. D. Mordtmann u popisu rukopisa sultanske biblioteke. Ekspedicija Mađarske akademije (Kubiny, Heszlmann, Ipolyi) koja je 1862. godine u Carigradu tražila knjige Korvinove biblioteke, prvi put naziva ovaj kodeks misalom, tako da u katalog Ernsta Dethiera ulazi pod nazivom *misal*². Nova delegacija Mađarske Akademije pod vodstvom turkologa Vambéryja prenosi Hrvojev misal 1889. god. u Budim i šalje ga u Beč na fotolitografsko snimanje i proučavanje subvencijom bosanske vlade i rezultati su objavljeni u jednoj studiji³.

oo

¹ Philologus 1850, V.(1850) 759 i IX. (1854) 584.

² Augusteon IX, 1868.

³ Missale glagoliticum Hervoiae ducis Spalatensis, recensuerunt V. Jagić, L. Thallóczy, F. Wickhoff, Vindobonae 1891.

Ktkada je T. Uspenski napisao da je Hrvojev misal nestao⁴, i drugi su poznati filolozi podržavali to mišljenje (*J. Vajs, I. Milčetić, V. Đurić, J. Hamm, O. Maruševsky*) sve do 1960-ih godina dvadesetoga stoljeća usprkos izjavama povjesničara V. Klaića, F. Šišića i Lj. Karamana da je misal u Carigradu. Očito je ostala nepoznata činjenica da je 1933. god. kodeks registriran pod brojem 71 u opisu rukopisa sultanske biblioteke Adolfa Deissmanna⁵.

Hrvojev misal je "otkiven" tek 1963. godine kad je direktor biblioteke Sarayi u Carigradu Hayrullah Örs upozorio Maru Harisijadis na Hrvojev misal i druge slavenske rukopise koji se nalaze u Carigradu. Ona je o tome objavila nekoliko članaka⁶ i na taj se način riješila zagonetka sudsbine te dragocjene knjige koja je do 1927. bila vjerojatno s ostalim mnogim rukopisima u podrumu biblioteke u Carigradu.

taroslavenski institut u Zagrebu potaknuo je i organizirao luksuzno faksimilno i kritičko izdanje Hrvojeva misala u bojama koje je vjerno izvornom rukopisu u svemu, pa čak i u ručnom obrezivanju listova i papiru koji je poput pergamene⁷.

⁴ T. Uspenski, *Izvijestja Rus. arheol. instituta v Konstantinopole*, T. XII., Sofija 1907, 204.

⁵ Adolf Deissmann, *Forschungen und Funde im Serai. Mit einer Verzeichnis der nichtislamischen Handschriften im Topkapu Serai zu Istanbul*. Berlin und Leipzig 1933.

⁶ Mara Harisijadis, "Misal Hrvoja Vučkića nalazi se u Saraju", Slovo 13, 1963, 243-245. Politika 17. 2. 1963., Staretinat Arheološkog instituta, NS XV-XVI 1964, 145-161.

⁷ Hrvatskoglagoljski Misal Hrvoja Vukčića Hrvatinića, Transkripcija i komentari: Biserka Grabar, Anica Nazor, Marija Pantelić, urednik Vjekoslav Štefanić, Mladinska knjiga - Ljubljana, Staroslavenski NSXV-XVI 1963, 145-161.

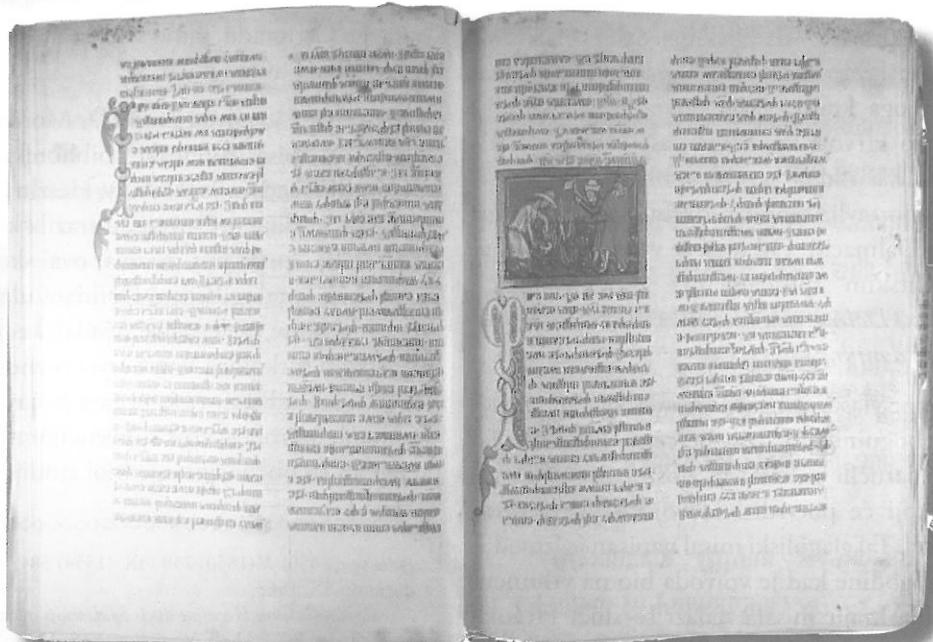
Hrvatičko izdanje teksta ima latiničku transkripciju (M. Pantelić), usporedbu s četiri misala († B. Grabar, A. Nazor) i rasprave o rukopisu: Hrvojev misal i njegov historijsko-liturgijski sastav (M. Pantelić), Kulturno-povijesna analiza iluminacija Hrvojeva misala (M. Pantelić), Karakteristike jezika i pisma Hrvojeva misala (A. Nazor), O kritičkom izdanju Hrvojeva misala (B. Grabar) i Popis biblijskih čitanja (B. Grabar).

Hrvojev misal tiskan je u 800 primjeraka. Usprkos visokoj cijeni skoro je rasprodan osim nekoliko primjeraka koji se još mogu kupiti u Grazu po cijeni od 2026 (dvije tisuće dvadeset šest) eura⁸. Alegorije mjeseci kojima je ukrašen kalendar Hrvojeva misala pojavile su se u dva suvremena kalendara prošloga stoljeća, kao i na izložbi kalendara u Zagrebu. Tvrnica *Kraš* je 1997. godine plasirala na tržiste bombonijeru u obliku knjige Hrvojeva misala i dobila zlatnu medalju za dizajn na svjetskoj izložbi inovacija INPEX 97 u Pittsburghu.

Kva knjiga je stara 600 godina, a boje još nisu izblijedile ni crnilo kojim su slova pisana. Hrvojev misal je spomenik kulturne baštine koji ne smijemo zaboraviti ni mi, niti naši potomci.

institut - Zagreb, Akademische Druck- u. Verlagsanstalt - Graz, Zagreb,
Ljubljana, Graz 1973.

⁸ Preko Interneta http://www.adeva.com/englisch/buchseite_e.asp?id=771&produkt=Faksimiles&Kz=. Na istoj adresi može se naći i faksimil II. Novljanskog glagoljskog brevijara: Breviar Novi II.

PODNE U MASLINIKU

ŠTO JE GLAGOLJICA?

Glagoljica je

✓aovor	<i>jer se njome može izreći poruka</i>
✓an	<i>jer dok je čitam i pišem, čini mi se mekom i blagom</i>
✓leja	<i>jer me podsjeća da i ja postojim među drugima</i>
✓aolub	<i>jer zamišljajući prošlost, poletim u svojoj mašti sve do neba među zvijezde</i>
✓ko i	<i>jer se ljubav prema njoj može i vidjeti</i>
✓ubav	
✓skra	<i>jer njena poruka budi svjetlo istine u meni</i>
✓vijet	<i>jer čeka da se svi njome koriste pa da opet procvjeta</i>
✓ndeo	<i>jer je unutar sebe tako blaga, nježna i lijepa</i>

Emanuela Palorec, 6.b šk. g. 2003./2004.
OŠ Frana Krste Frankopana

Hrvatski prvotisak – Misal po zakonu rimskoga dvora, 1483.,
IZ EVANDELJA PO SV. IVANU, Iv 1, 19-28

Svjedočanstvo Ivana Krstitelja

Kad su Židovi iz Jeruzalema poslali k Ivanu svećenike i levite da ga upitaju: «Tko si ti?», on prizna, ne zanjeka, nego prizna: «Ja nisam Krist.» Upitaše ga nato: «Što dakle? Jesi li Ilija?» Odgovori: «Nisam.» «Jesi li Prorok?» Odgovori: «Ne.» Tada mu rekoše: «Pa tko si, da dadnemo odgovor onima koji su nas poslali? Što kažeš sam o sebi?» On odgovori:

«Ja sam glas koji viče u pustinji:

Poravnite put Gospodnji!»

- kako reče prorok Izaija.

A neki izaslanici bijahu farizeji. Oni prihvatiše riječ i upitaše ga: «Zašto onda krstiš kad nisi Krist, ni Ilija, ni Prorok?» Ivan im odgovori: «Ja krstim vodom. Među vama stoji koga vi ne poznate – onaj koji za mnom dolazi, komu ja nisam dostojan odriješiti remenje na obući.»

To se dogodilo u Betaniji s onu stranu Jordana, gdje je Ivan krstio.

Tumač nekih manje znanih riječi (č = **B** = i; e; ie; ije):

jer-ě - svećenici; vproset - upitaju; i - ga, njega; ispovědě - prizna; ne otvrže se - ne zanijeka; jako něsam az hr'st - da nisam ja (tj. nije on) Krist; vprosiše - upitaše; kto ubo - tko dakle; otveča - odgovori; otvet dam - odgovor damo; poslavšim ni - onima koji su nas poslali; čto glagoleši - što kažeš; az glas - ja (sam) glas; jako - kako; iže - koji; ot parisēi - od farizeja; reše jemu - rekoše njemu; da čto - pa zašto; kršćaješi - krstiš; asće - ako; reki - govoreći; az kršću vodoju - ja krstim vodom; posrědě vas - među vama; stojit - stoji, je; jegože - onaj kojega; ne věste - ne znate; sa jest gredei po mne - on je idući za mnom (dolazi za mnom); iže prije mene bisi - on koji je prije mene; jemuže - kojemu; sapog jego -njegove obuće; sija - ovo; v vitaniji - u Betaniji; ob on pol - s one strane; iděže - gdje; krstě - krsteci

Razmišljanja uz evanđelje

TKO SI TI?

Ivan Krstitelj je središnja figura adventa, on i – sljedeće nedjelje – sveta Djevica. On u svoj svojoj oporosti, prorok oštре pokore i obraćenja, i ona – smierna i vierna Djevica, suradnica Božja.

Propovjednici se vole zadržati na ovom temeljnem pitanju evanđelja: "Tko si ti?" Tu se postavlja pitanje našega kršćanskoga identiteta. Ivan jednostavno odgovara: "Ja sam glas". Da li je moj život takvo ivanovsko svjedočanstvo za Isusa. Da li tako živim i govorim – više živim nego govorim – da mogu i drugima poslužiti da po meni izbližega upoznaju Krista, da dođu do Krista da ga – zavole. Kakvu li je svijest o svom identitetu imao Krstitelj! Zagrmio je svojim glasom, i sada na Jordanu i poslije pred Herodom. Nije se bojao ni mržnje ni smrti. I tako ostaje primjerom strastvenog i poštenog svjedočenja. Bijaše doista, kako će mu iskazati pohvalu sam Krist, goruća luč (Iv 5,35). Njegovo svjedočanstvo još i danas u Crkvi "viče" (Iv 1,15) tko je Isus. Za Krstitelja, Isus je Jači. Isus je za nj onaj koji bijaše prije a dolazi poslije (usp. Iv 1,15.27.30). I kako samo živu svijest ima Ivan o veličini Kristovoj! Sav je u duboku poklonu prema njemu: pada mu do nogu da mu odriješi remenje na obući, kao pravi sluga Kristov. Ne, ni toga se ne osjeća vrijednim. Da li je Isus za me takva veličina, takva vrijednost? Ili se moje veličanstvo, moj bijedni ja ispriječio između mene i Krista te Krist ne može ni ovog došašća doći ni k meni ni po meni drugima.

Ivan u ovom evanđelju ostaje samo pri pozitivnom odjeku Ivanove propovijedi. No u drugim se evanđeljima pomalja već sva dramatika evanđelja: "K svojima dođe i svoji ga ne primiše" (Iv 1,11). Za mnoge, čak za same glavare jeruzalemske, Isus ostade, uza sve svjedočanstvo, veliki Neznanac, štoviše Osuđeni. Dajmo dakle da nas pogodi Ivanova riječ: "Među vama stoji Onaj kojeg vi ne poznajete!" Treba dakle da si ovog adventa postavimo neodloživo pitanje: poznajem li ja doista Krista? No ne samo nekim hladnim, umskim poznavanjem. Poznajem li ga i priznajem, volim...?

Bonaventura Duda
(iz knjige *SIJEME JE RIJEĆ BOŽJA*, str. 17-18)

HIMAN

(Utorkom u Došašću, iz Časoslova Naroda Božjega)

Џејџија љубавнији, тајнији је љубав,
Чарандаји џејџија честојији, честојији
Мислијијајији, џејџија честојији, честојији.

Дјечијија џејџија, честојији џејџија,
Мјесецијајији, честојији џејџија,
Дјечијија џејџија, честојији џејџија
Мјесецијајији, честојији џејџија.

Дјечијија џејџија, честојији џејџија,
Дјечијија џејџија, честојији џејџија,
Дјечијија џејџија, честојији џејџија.

Дјечијија џејџија, честојији џејџија,
Дјечијија џејџија, честојији џејџија,
Дјечијија џејџија, честојији џејџија.

Мјесецијајији, честојији џејџија,
Дјечијија џејџија, честојији џејџија,
Дјечијија џејџија, честојији џејџија.

Anton Šuljić

OČI S BETLEHEMSKIH PAŠNJAKA

Božić se dogodio sasvim blizu Jeruzalema, ali ne u njemu; tu negdje pokraj moćnika, ali nikako ne među njima; korak do mudrih, ali ne prema dosegu njihovih umovanja; blizu silnika, ali ne po zakonima koje su oni propisali; kraj okrutnika, ali ne na dohvata njihova mača (barem još ne); nadomak visokim kulturama, ali posve daleko od njihovih samodostatnih uživanja i zabava; pred vratima bogatstava, a u posvemašnjoj bijedi. Božić se dogodio posvema sa strane, jer ga središta moći i ugleda nisu bili dostojni. Tajna se nebeskog Smisla prosula u kolijevku s Dječakom, na slami u jaslama. Gurnut na rub, daleko od jeruzalemskih hramsko-političkih stupica, himbenih igara i prijetvornih uljudbi. Smisao se zauvijek skrio u siromašnu jednostavnost putnika i svih rubnika. Božić se dogodio nasred puta, izvan gradskih zidina. U Betlehemu već je zadana Golgota. U njoj se oslikava tajna Božića. Prepoznaje se i danas po neprevarljivoj zvijezdi što još uvijek sja. Prepoznati ga dano je samo očima s betlehemskega pašnjaka.

Iz knjige Anton Šuljić, *Vjerovati radosti, Poetske liturgijske meditacije*, Hrvatski institut za liturgijski pastoral, Zadar, 1997.

MOLITVE KOJE I DANAS MOLIMO

Vjerovanje

Viruju v jedinago Boga, Otca
vsemogućago,
tvorca nebu i zemlji,
vidimih vsih i nevidimih.

I v jedinago Gospoda našego Isuhrsta,
Sina Božija jedinočedago.
Ot Otca rojenago prije vsih vik.
Bog ot Boga, svet ot sveta,
Bog istinni ot Boga istinnago.
Rojen a ne stvoren, jedino sućan Otcu,
imže vsa biši

Iže nas radi človik i našego spasenija radi
snide s nebes
i vplti se ot Duha Sveta iz Marije Divi
včloviči se.

Križu prigvožen ubo za ni
pri Putanscijem Pilati
mučen i pogreben bist.

I vskrse treti dan po Pisanijem.
Vzide na nebo i sidi o desnoju Otca.
I ot tudu paki hoćet priti sa slavoju
suditi živim i mrtvim,
jegože cesarstviju ne budet konca.

I v Duha svetago Gospoda,
život tvorećago, ishodećago ot Otca i
Sina.

Iže s Otcem i Sinom ravno poklanajet se
i slavoju slavit se,
iže glagolat jest proroki.

I v jedinu svetu, katoličasku i apustolsku
Crikay.

Ispovidaju jedino krešćenje
v ostavljenje grihov.
I čaju vskrišenija mrtvi

i žizni budućago vika.

IZ BLIZA I DALEKA

POSLOVICE I IZREKE

Biblijtske

ଯେବେ ଯାମିକଙ୍କ ବ୍ୟବସାୟକାରୀ, ନେତ୍ରମିଳ ଏହି ବିଷୟକୁ ଉପରେ ଥିଲା,
କି ଓହିବ୍ୟବସାୟ କୋଣର ଯେବେ ଏହା କାହାର ପରିବାରରେ ଥିଲା.

Ըստմիրք Խրէ Յլեաւ Թօգուշէ Կատեաւ Խրէ Միհրթէնսօ, Քչօյթ Յտ Թօգուշմիրքէրի Ծամի Կատեաւ Խրէ Ումբրիրէ.

Ըստմարք ԱՐԵ ոհմին և լեհացարքաց
ՔՅԱԲ աշխարհական մարզական և քաղաքացիական պատճեն:

ଓহৰ নওয়াবের কামৰূপ পত্তন আৰু ৰাজা শশিভূষণের সময়ে বালি পুরুষ হৈলো।

ሸጋዬውያንም የዘዴርድ ተናግ እኩዬው,
ዓመቱምና በቁ ስደርድ ተናግ የሚታረስ.

ԶԱՅՆ ԵՐԹԱՊԻՄԱԿԱՐԵՔ և ԾՎԵՑ ԹԱՑՄԱՅԱՀ
- ՊՐԻՎԱՏ ԿԵՐ ՀԱՅՈՒԹՅԵՎ ՀԱԿԱՑ ՔԵՐԻ ՈՐՈՇՈՒՄԸ ՔԻՄ ՀՅԱՍՏ

მისთვის მხე ჟავიურებულ კვარც ის განს გველება ჟერებ?

Հիմնական պահանջման մեջ ըստ Կարգադրության օրենքի,

ስጋድ ቃልዎች ማዘም እና የሚከተሉት ደንብዎች በመሆኑ የሚያሳይ

ԱՐԵՎԱ միջ առօնք շրաբնաբեկ լեթոն քի եղարքացոն? 8 աշխատաբարք գոփ ուղարք պիտի քայլեա յա

Ukrainische

ՇՆԱՇՔ ՊԵԱՐԵՄԻՅ ՇՑՔՔ ՉՈԱՐԵՄԻՅ!

ՔՅ ՀԵՂԵՑ ՇԱՅԹԻՐԵԿԻ ՅԱՄԻՐԵԿԻ, ՊԵՇ ՏԵՎՆԵԼ ՄԱՄՐԵՄԻԼ.

ማክሰ ቤት ልዕም ጥያቄ የሚያስተካክል ነው, ይህን ቤት ልዕም ተሸኽሱ እና መሸጻል.

የዚህ የወጪውን በፊት እንደሆነ የሚያስፈልግ ይችላል.

Ամենահայտնի կամաց գործառք է պահպանը, ուղարկելով պահպանային գործառքները:

የጊዜ ተናሸሚሯዊ ተግባርናው, ከ ተጠቃሚዎችን ማረጋገጫ ተደርጓል.

በኢትዮጵያ ሪፖርታ ትኩረት አስተዳደር የሚችልበት የሚከተሉት ደንብ የሚከተሉት ደንብ

የዚህ የሚከተሉት ስልክ በመሆኑ እንደሆነ የሚከተሉት ስልክ በመሆኑ እንደሆነ

Հիմա ոմնչք ուսմաքը պատճեն չէ պահար, և հիմա ԿՐԵԹՈՑ - պատճեն

ଓট্টফৰ্মেল ও লেস্টফৰ্মেল এবং ক্লিয়েড স্টক প্রযোগের উপর নির্ভর।

ՎՐՈՑՎԱՅՐԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՇՐՋԱՎԻ Ֆ ՀԽԵՍՔՅԱՆԻ - 108

Katalánske

የፋጌና የፋይና በግዢድ ክጥቻኑ ዘመን ማረጋገጫ ተሰጥቶ ይህንን በግዢድ ተስተካክለሁ.

զորիւմ քայլեցի ու պատճենի ու պահպանի ուղարկեցի գույքաց բարեւուց.

ՀԱՅԿԱԿԱ ԱՅՀ ԽԵՆՔՈՎԱԴԻ ՀՈՊՐԱՑԻ ՊՏՎԵՐԻ Ց ԲԱՌ ՀՈՊՐԱՑԻ ԲԾԽԵՑՑ.

ՄԵՐՄԱԿԻ ՄԻԱ ԾԻՔ Ե ՊՐԵՄԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՅՈՒԹՅԱՆ ԲՅԱԿԱԿ Ե ՔՎԵԱՄԸ ԳՈՐԾԱ.

თანამდებობაში გარე გველვ იქ ვე ა ჩვეულე მუწა ზემოაღმოვ.

የፌዴራል ማኅበር መካይ ማሻሻል ይጠና, የሚከተሉት መካይ በኢትዮጵያ መኖረለሁ.

თხოვთ ჩვენს მაჟარის დოკუმენტები.

କେବେ କାହିଁ ନିର୍ମାଣ କରିବାକୁ ପାଇଲାମୁ

"TRI UJUTRO ČETIRI NAVEČER" *Kineska izreka i priča*

ՃԹԱԵԿԻ “ՄԵԾ ԹԱՐՑՈՒՅ ՀՅԱՊԵՆ ՔԻՄԵՑԵԲ” ԹԵԱՏՐԻ ԱԲ ՑԹԱՐԺՑԱԿԱՄԻՆ
ՄԻՋԵԿՐԱԲ ՄԻՋԵԿՐԱՑ ՉՐԵԱԾՐՅԱ ԵԱՅՈՑԱՄԱՐՏԻԿԱՑՈՒ, և ՔԻՎԵԼՄԵՅ ԾՈՒԵՑՈՒՅ Ց
ԿԵՑԵԱՑՈՒՅ ԽԵԱՄԱՐՏԻԿԱՑՅՆ. ԵԱԽՐ ԵՑԱՐՄԱՐՏԻԿԱՑ ԵԿԱՄԱՐՏԻԿԱՑՅԱԾՈՒ.

Priredio *Vladimir Ćepulić*

A. G. Matoš - dvije pjesme

PRI SVETOM KRALJU

ଓଡ଼ିଆ ମୁଦ୍ରଣକାରୀ

ପ୍ରସ୍ତରୀୟ କଣ୍ଠକାଳୀନୀୟମଧ୍ୟ ଯେବେ
ପ୍ରସ୍ତରୀୟ ଶାଶ୍ଵତଚକ୍ର ଦିନ;
ପ୍ରସ୍ତରୀୟ ପାତ୍ରମାତ୍ରା ଏହା କିମ୍ବା
ପ୍ରସ୍ତରୀୟ ଉତ୍ସବମଧ୍ୟ.

ଦୟାକରିତା ଏକମାତ୍ର, ଜୀବନକୁ ପ୍ରସରି
କରିବାର ପାଇଁ ଯାହାକୁ ଆଶିଷ
ପାଇଲୁ ଏକାକିଳିରେ କରିବାକୁ
ପରିଚାରକ କାମ ହେଉଥିଲା।

მ ცისაცისნორმით, ცის ღვე თვე თვეუკა
წყლებ,
რა ლიკრამ განეს ზეპ წეტე მიცარ
თხეჭებ
დ თვეუკამ ცნებინო უჰმიც ჩრდილოება
წმუნებ,

1909. (· ꝑ · ꝑ · ꝑ ·)

Արև անձուիրքն աբշամուիրք միհանիրքուց սոհիր օւգատ,
Արք տոհկայ միջու զոհ տայիրի տիտոհ,
Ի օմնաթք պաց բայն կերտոյն տակոհ:
Են միջիրքու տիրեօտոյ թոհացը ու լուսո!

¶ ԹԱԻՐԵՎԵՄԸ ՔԱԻՐԸ Ց ԿԵՆՏՐՈՆ ԵՎ ՊԱՇՏՈՆ ՉԴԵՖԵՆՆ
¶ ԿԱՅԱՀԻՄԸ ՉՑ ՔԱԻՐԵՎԵՄ ԹԱՐԱԻՐԵՄ ՉՈՍՀԵՆՆ
ԹԱԻՐ ՄԱՆԵՎՐ ՑԼԵՆԻՄ ԿՈՒՑ ՉԺՄՈՒՆՈՒ.

ԱՐՅԵ Հօնակուճք ոչ տեսրթ բժիշկացաւ,
Ճա միջրայոհ, Սահ Քիրէրը զու լցուաւ,
Բար այսմիրթ Քէ Գարդո կառէ, Ամէլցն Ֆ Պահառն!

Fran Mažuranić

OTAC I SIN

*Es ist eben nichts Seltenes,
das Einer seine Ehre
für ein Ehrenzeichen verknüpft.¹*
Abraham a St. Clara

କେବଳ ଥାର୍କନ୍ସେସ, ଡିବେମ୍ବି କଷତ୍ରର ଟଙ୍କା ଯେତେବେଳେ ଧରିବାରେ ମଧ୍ୟରେ...
କି ଯଥା ଯମିକଷା ଯକ୍ଷମାର୍ଗ ଯମିକଷା, କିମ୍ବା ତା କିମ୍ବା ଯାଇବାରେ? - ହରାପାରେ ଟଙ୍କା ହରା
ଯମିକଷା ଯମିକଷା କେବଳ, ବେଳେକି ଯଥାଯମିକଷାରେ ଥାର୍କନ୍ସେସ କିମ୍ବା କିମ୍ବା!

¹ բՑԱԲ ԵԽԿՅԱԿՑՈՅ, ԱՆ ՔՅՈՒՅ ԽԵԱՄԻ ՇԱՅԱԿՐ ԱՀՅՈՅ ԹՈՒ ՅԱՄՑԱԿՐ ԱՀՅՈՅ,

VIŠE SMIJEHA, VIŠE ZDRAVLJA

"Дајте чисти вода и храну," рекао је доктор
Мирјана Јовановић,
"Јадранијски морионицама је 24 десетак је
погодан и веома је.
Водољуб је чисти и хладнији је 23
десетак
и веома је погодан и веома је
погодан и веома је?"
"Да, јадранијски десетак је
погодан и веома је
погодан и веома је."

"Да, вода је чиста и хладна је
и веома је погодна и веома је!"
"Јадранијски је чиста и хладна је!"
"Јадранијски, јадранијски је чиста и хладна је!"

Да, десетак је погодан и веома је
и веома је погодан и веома је
и веома је погодан и веома је:
"Десетак је чиста, јадранијски је, погодан је
и веома је?"
"Да, вода је чиста и хладна је
и веома је погодна и веома је."

"Да, вода је чиста и хладна је
и веома је погодна и веома је."

"Дајте, докторе да је чиста и хладна је
и веома је погодна и веома је
и веома је?"
"Да, вода је чиста и хладна је
и веома је погодна и веома је?"
"Да, вода је чиста и хладна је
и веома је погодна и веома је?"

"Десетак је чиста и хладна је, погодан је
и веома је погодан и веома је!"
"Да, вода је чиста и хладна је!"
"Да, вода је чиста и хладна је!"

Да, десетак је чиста и хладна је
и веома је погодан и веома је
и веома је погодан и веома је:
"Десетак је чиста, јадранијски је, погодан је
и веома је?"
"Да, вода је чиста и хладна је
и веома је погодна и веома је."

"Да, вода је чиста и хладна је
и веома је погодна и веома је."

(Iz knjige: Ilija Dilber, *Više smijeha više zdravlja*, Alfej, Zagreb 2002. Može se nabaviti na adresi:
Stjepan Dilber, Palmotićeva 31, pp699, 10000 Zagreb.
Sav prihod od prodaje knjige namijenjen je za gladne u Africi.)

Redovita mjeseca tribina Društva prijatelja glagoljice

(drugi utorak u mjesecu u dvorani Matice hrvatske)

Predavanja održana 2003./2004.

9. rujna 2003., Julija Vojković:

Boje glagoljskih slova

14. listopada 2003., mr. Ivan Kosić:

Hrvatski glagoljski rukopisi u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici

11. studenog 2003., dr. Lana Hudeček:

Spovid općena, inkunabula Senjske glagoljske tiskare

9. prosinca 2003., prof. Đurđa Arbutina, prof. Biserka Draganić, prof. Vesna Marinić,

dr. Stjepan Damjanović, dr. Vladimir Ćepulić, prof. Milan Paun:

Okrugli stol o glagoljici u školi

13. siječnja 2004., dr. Darko Žubrinić:

Hrvatska glagoljska baština izvan domovine

10. veljače 2004., mr. Boris Kuzmić:

Senjski glagoljski korizmenjak

7. 9. ožujka 2004., mr. Narcisa Potežica:

Petnaest godina susreta glagoljaša u Travnom

20. travnja 2004., dr. Mateo Žagar:

Jerovi u glagoljaškim tekstovima

11. svibnja 2004., dr. Aleksandar Stipčević:

Društvena uloga glagoljskih knjiga u Hrvata

8. lipnja 2004., prof. Lucija Turkalj:

Život Adama i Eve u glagoljaškim zbornicima

14. rujna 2004., dr. Marica Čunčić:

Glagoljica na izvoru hrvatske pisane riječi

12.listopada 2004., dr. fra Izak Špralja:

O glagoljaškom pjevanju na nov način

9.studenoga 2004., dr. Darko Žubrinić

Hrvatska glagoljska baština u Lici, uz nastup dramskog umjetnika Stjepana Baherta

14.prosinca 2004., RECITAL

Iskoni bi Slovo (pohvala hrvatskoj glagoljici)

Tekstove iz hrvatske glagoljaške baštine izabrali su:

prof. Biserka Draganić i dramski umjetnik Stjepan Bahert

Preporučamo našim članovima

Otisnuto je drugo, dopunjeno izdanje knjige Stjepana Damjanovića Slovo iskona, Staroslavenska i starohrvatska čitanka (Matica hrvatska, Biblioteka Theoria, Zagreb 2004) jer je prvo izdanje (kojemu je dotiskan i dodatak) brzo rasprodano. Knjiga stoji 240,00 kuna, a članovi Matice hrvatske mogu je dobiti u pola cijene, tj. za 120,00 kuna. Može se nabaviti u svim knjižarama Matice hrvatske u zemlji. Studenti je mogu dobiti za pola cijene u Matičinoj knjižari na Filozofskom fakultetu u Zagrebu. Knjiga je dobila državnu nagradu za promidžbu znanosti za 2004.

Uoči trećega pastoralnoga posjeta Svetoga Oca pape Ivana Pavla II. Erasmus naklada je objavila knjigu Budi volja Tvoja, Hrvatski Očenaši u glagoljskim rukopisima koju je priredila akademkinja Anica Nazora a oslikala slikarica Vjera Reiser. U knjizi se objavljaju transkripcije 18 tekstova Očenaša iz rukopisnih glagoljičnih misala XIV. i XV. stoljeća, a uz njih u boji otisnuti faksimili stranica misala s Očenašima. Svi tekstovi u knjizi prevedeni su na engleski, njemački, talijanski, francuski i španjolski jezik. Knjigu možete nabaviti u najbližoj knjižari, a ako ne uspijete, nazovite tel. 4831579 (Erasmus naklada, Dežmanova 3/II, Zagreb). U knjižarama cijena je 150,00 kuna.

Školska knjiga objavila je 2003. knjigu dr.sc. Marice Čunčić Izvori hrvatske pisane riječi/Oči od slnca, mîsal od oblaka. Knjiga je pisana nekonvencionalno, s namjerom da u mlađih čitatelja pobudi zanimanje za staru hrvatsku pisani riječ. U njoj glagoljična sastavnica hrvatske kulture ima dostojno mjesto i u tekstovnom i u slikovnom dijelu. Marica Čunčić napravila je na računalu slova okrugle, trokutaste i uglate glagoljice te hrvatske čirilice. Sve te azbuke nalaze se na posebnom odvojenom listu u knjizi. Knjiga stoji 197,00 kuna i može se nabaviti u svim knjižarama Školske knjige.

Čestitamo!

Jedan od utemeljitelja našega Društva i naš počasni član, vodeći hrvatski paleoslavist i paleokroatist akademik Eduard Hercigonja navršio je 20. kolovoza o. g. 75 godina života. Uglednom znanstveniku i velikom prijatelju Društva Bašćina čestita životnu obljetnicu i želi mu puno zdravlja i puno onakvih znanstvenih rezultata kakvima je neprocjenjivo zadužio hrvatsku filologiju i sve one koje zanima povijest hrvatske kulture, posebice onaj njezin dio koji se ostvario glagoljicom.

21. JULIUS VIII